

ה"ת 2816/05 - אחמד זועבי נגד משטרת אום אל פחם

בית משפט השלום בחדרה

ה"ת 15-05-2016 זועבי נ' משטרת אום אל פחם
תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט רקפת סגל מוהר
אחמד זועבי
מבקש נגד
משטרת אום אל פחם
משיבה

החלטה

מוניחת בפני בקשה להחזיר תפוס.

רקע וטייעוני הצדדים

ביום 20.4.15 נתפס הרכב מס' רכב מס' גדר נסן מ.ר. 69-631-52 (להלן: "הרכב") הרשום על שם חברת "א. נפאעה בע"מ", בשעה שהמבקש נהג בו כשהוא מסיע שני נוסעים שהינם תושבי אזור יהודה ושומרון ואשר שבו בישראל ללא היתר שהוא או העסקה כדין.

ביום 29.4.15 הוגש כנגד המבקש כתב אישום המיחס לו עבירות של העיסוק והסעת תושב זרים שלא כדין, לפי סעיפים 12א(ב) ו- 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, תש"ב-1952 (ת"פ 50223-04-15).

המבקש העותר להחזיר הרכב לידי מן הטעם שמדובר ברכב המשמש אותו בעבודתו כקבלן בניין ומהווה מקור פרנסתו עבورو, מעלה כנגד תפיסתו את הטענות הבאות:

א. המשיבה הפרה את חובת תיעוד ההליכים החלה עליו, בכך שלא מסרה למבקש הודעה בכתב בדבר העילה לתפיסת הרכב, פרק הזמן בו הוא עדיד להיות תפוס והוראת החיקוק שמכוחה בוצעה התפיסה (יצוין כי מדובר בטענה שככל הנראה נטענה על ידי ב"כ המבקש ככל בשלב שבו טרם נודע לו על הגשת כתב האישום הכלול הודעה בדבר כוונת המשיבה לבקש את חילוט הרכב בתום ההליך הפלילי שננקט נגדו).

ב. מקור סמכות המשטרה לתפיסת הרכב שבוצעה בו עבירה של הסעה שלא כדין של תושב זר הוא סעיף 12א(ג) לחוק הכניסה לישראל, תש"ב-1952 והתנאים הקבועים בו לא התקיימו בנסיבות של מקרה זה.

ג. גם אם יימצא כי מדובר בתפיסה שבוצעה כדין, הרי שאין הוא עתיד לשמש כראיה בבית המשפט וגם אם המבוקש יורשע בעבירות המיויחסות לו בכתב האישום, לא יוכל בית המשפט להורות על חילותו.

בתגובה לבקשת זו הودיעה המשיבה כי היא מתנגדת להשבת הרכב שכן מדובר ברכב ששימוש את המבוקש לביצוע עבירה של הסעת שב"ח וכי בכוונתה לעתור בסיוםו של ההליך המשפטי לחילוט הרכב בהתאם להוראת סעיף 39 לפיקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969.

דין והכרעה

סעיף 12א(ד2) לחוק הכנסה לישראל קובע כי:

"**אדם שהורשע בעבירה לפי סעיפים קטנים (ג) או (ג5), ושבתו שלוש שנים מיום הרשותו הורשע באחת העבירות כאמור יחולו לגביו הוראות אלה:**
(1) בית המשפט אשר הרשע אותו בעבירה הנוספת ירוה על חילוט הרכב שבו נעבירה העבירה, אם הוא בעליו של הרכב או המחזיק בו דרך קבוע, ואולם רשיי בית המשפט, בנסיבות מיוחדות שיפורט בפסק דין, שלא לעשות כן; החלטת שלא לחייב את הרכב יחולו הוראות סעיף קטן (ג2).

כלומר, במקרים בהם מושרשו נאשם בעבירה נוספת לפי חוק הכנסה לישראל הנ"ל - קיימת חובת חילוט, למעט במקרה המקרים שבהם מתקיימות נסיבות חריגות ומיעילות המצדיקות שלא לעשות כן.

נשאלת השאלה האם אכן, כתענת ב"כ המבוקש, הוראת סעיף זה יש בה כדי לאין את האפשרות לחילוט הרכב בהתאם סעיף 39 לפס"ד פ' הקובעת כי:

"**(א) על אף האמור בכל דין, רשיי בית המשפט, בנוסף על כל עונש שיטיל, לצוות על חילוט החפץ שנתפס לפי סעיף 32, או שהגיע לידי המשטרה כאמור בסעיף 33, אם האדם שהורשע במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו הוא בעל החפץ; דין צו זה כדין עונש שהוטל על הנאשם.**

תשובה ברורה לשאלת זו אפשר למצוא בדברי כב' השופט רובינשטיין בرع"פ 4105/06 ג'אבר נ' מדינת ישראל ולפיهما:

"... המצב המשפטי הנוכחי בעיניינו הוא, כי סעיף 39(א) על עמדו עומדים ובכל עת, והוא אינו הוראת שעה. הוא מקנה שיקול דעת לבית המשפט החל מעבירה ראשונה. ואולם, במקרה של עבירה נוספת נספה, מחייבות הוראות דין - על פי חקיקת השעה: שיקול הדעת של בית המשפט מצטמצם, ותחת שיקול דעת אם לחייב, בא שיקול הדעת אם לא לחייב".

יחד עם זה, נקבע לא אחת כי כאשר תפיסת נכסים נעשית על מנת להבטיח אפשרות לחייב את החפץ, יש טעם בקביעת תנאי כספיים מותאם עם ערכו הכלכלי של הנכס.

כך למשל, בבש"פ 6529/2010 דודו מגידיש נ' מדינת ישראל נקבע כי:

"בבוחנו את האפשרות להוציא צו זמני, שומה על בית המשפט לבחור באמצעותו את התכליות שלשמו ננקט, פגיעתו הקניינית בעקב הרכוש מינימאלית והואamazon ככל שניתן בין האינטרס הציבורי שבהבטחת החילוט לאינטרס הפרט בקנינו".

לאחר ששמעתי את טעוני הצדדים ועינתי בהודעת המבוקש (**ת/1**), על רקע כתוב האישום שהוגש נגדו בעברו הנקי, סבורני כי ניתן להסתפק במקרה זה ב"חולפת תפיסה" שפגעה בזכותו הקניין שלו תהא פחותה (**ר' רע"פ 13/1588 סובחי נ' מדינת ישראל**).

בהודעה שנגבתה ממנו במשטרה הודה המבוקש ב"הסעת שלושה תושבי שטחים שאין להם אישורי כניסה לישראל" כמו גם בהעסקתם משבסbir שעשה כן "כי אין עובדים ישראליים שਮוכנים לעבוד במחירים אלו". בנוסף לכך, במהלך הדיון שהתקיים בפני אמר המבוקש כי הרכב אכן רשום על שם חברת א. נפאפה בע"מ ואולם אישר כי הוא רכש אותו ממנה.

לנוכח העובדה הקיימת בין הרכב נשוא הבקשה לבין העבירה והצחרת המשיבה על כוונתה לבקש את חילוט הרכב מחד ולאור טענות המבוקש בדבר הנזק שייגרם לו כתוצאה המשך תפיסת הרכב עד לתום ההליך המשפטי, הנסי מורה על השבת הרכב לידי המבוקש, בכפוף לתנאים הבאים:

א. ניתן בזאת צו האוסר כל דיספוזיציה ברכב מסווג טנדר ניסן מ.ר. 52-631-69. הכו "ירשם במשרד הרישוי כתנאי לשחרור הרכב".

ב. עד ליום 15.6.10 יפקיד המבוקש סך של 7,500 ₪ בזמן או בדרך של ערבות בנkehait בקופה בית המשפט, להבטחת תפיסת הרכב במקרה שבו הוא יחולט.

ג. עד ליום 10.6.15 יחתום המבוקש על התcheinות שלא לבצע כל דיספוזיציה ברכב אלא לשם חילומו על ידי המדינה.

המצוירות תשלח העתק מהחלטתי זו לב"כ הצדדים בפקס.

ניתנה היום, י"ב סיון תשע"ה, 30 במאי 2015, בהעדר הצדדים.